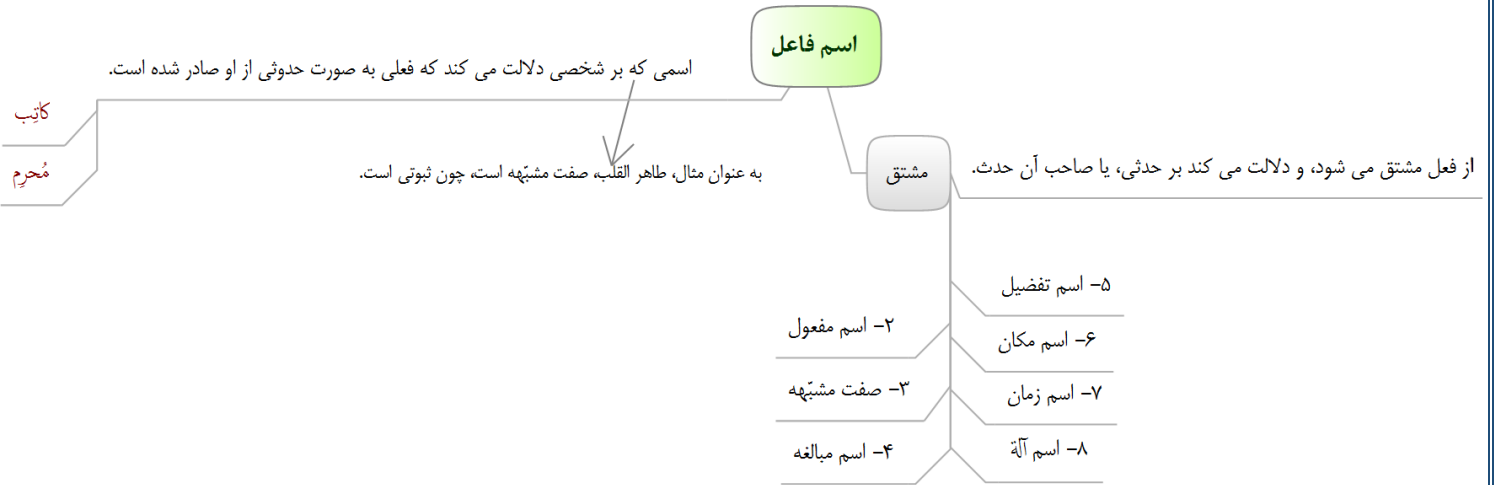
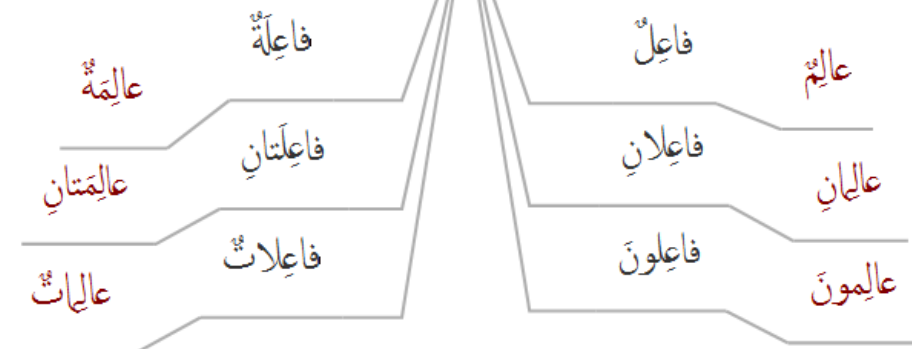

اسم فاعل

صیغه های ثلاثی مجرد

صیغه های ثلاثی مزید از باب افعال

الف و واو ← علامت تشبیه و جمع

نون ← علامت تنوین

اسم مفعول

اسم مفعول

اسمی که حدثی بر او واقع شده است.

طریقه ساخت

۱- ثلاثی مجرد

بر وزن مفعول

مکتوب

۲- غیر ثلاثی مجرد (مانند مصدر میمی)

بر وزن مضارع مجهول ::: به جای حرف مضارعه، مُ ::: حرف ماقبل آخر مکسور

یکرم : مکرم

نکات

ساخت اسم مفعول

الف) فعل متعدی

اسم مفعول، شش صیغه دارد (مانند اسم فاعل)

مَنصُور مَنصُوران مَنصُورون مَنصُورَة مَنصُورَاتان مَنصُورات

ب) فعل لازم

اسم مفعول، چهارده صیغه دارد (همراه حرف جر صرف می شود)

مَذهُوب به مَذهُوب بها مَذهُوب بهم مَذهُوب بها ...

ج) فعل معتل

گاهی اسم مفعول احتیاج به اعلال دارد.

بُرَّازُ (زَوَّرَ) :::: مَزُور :::: مَزُور

د) بین مصدر میمی و اسم مفعول، با قرینه ای که در جمله می آید، تفاوت قائل می شویم.

ه) گاهی برای اسم مفعول، صیغه های سماعی استفاده می شود.

فَعْل

ألفظ = مَلْفُوظ

فَعُول

رَسول = مُرْسِل

فَعِيل

قَتيل = مَمْتُول

فِعَال

إله = مَأْلُوه (مَعْبُود)

و) گاهی هم وزن اسم مفعول به جای مصدر مورد استفاده واقع می شود.

مَفْتُون = فِتْنَة

ثلاثی مجرد (يُنصِرُ)

ثلاثی مزید از باب افعال (يُكْرِمُ)

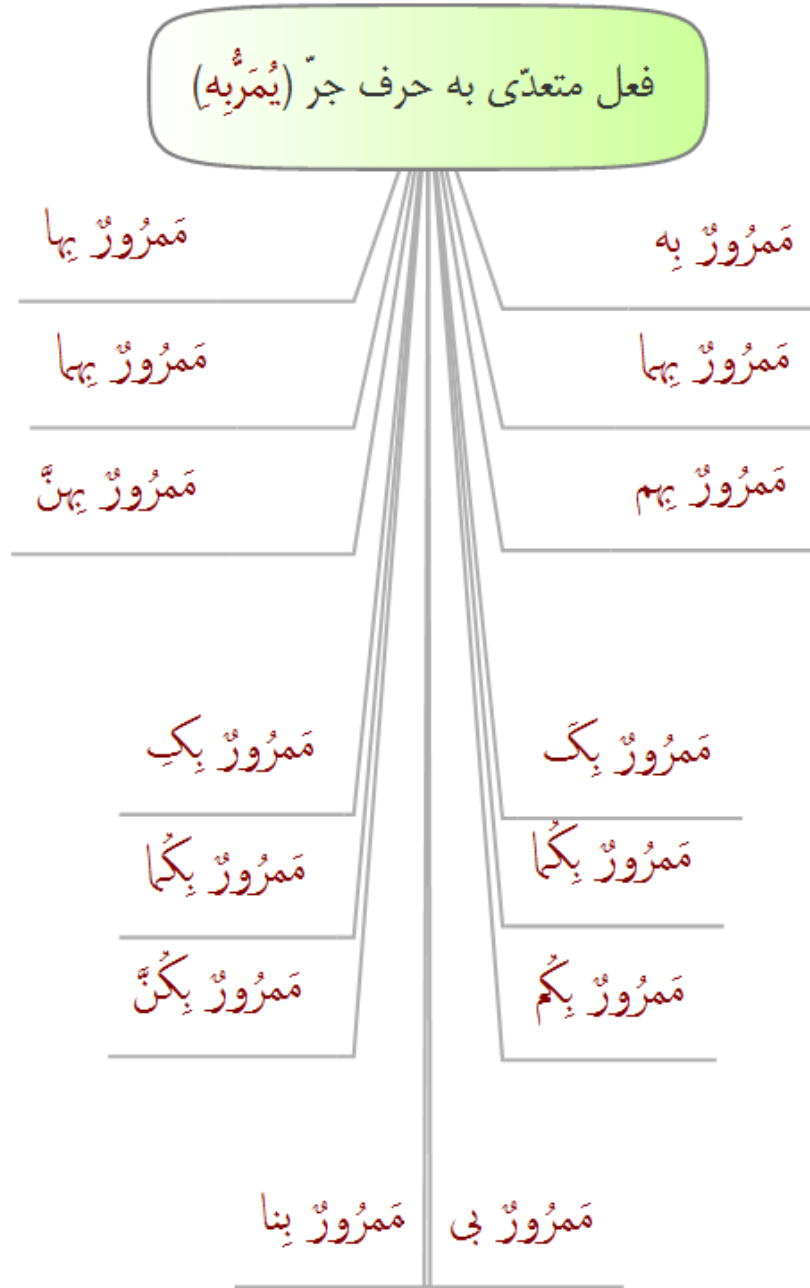

ثلاثی مزید از باب تَفَعُّل (يُتَّصَرُّ)

رباعی مجرد از باب تَفَعُّل (يُدْحَرَجُ)

صفت مشبّه

صفت مشبّه

اسم مشتقی که بر وجود صفتی در صاحب آن صفت دلالت می کند، که این صفت به صورت ثبوتی است.

گاهی به معنی فاعل است.
کَرِيم

گاهی به معنی مفعول است.
قَتِيل

طریقه ساخت

۱- ثلاثی مجرد

اوزان سماعی دارد، به جز ۲ مورد که قیاسی است:

الف) فعل بر رنگ و زینت و عیب دلالت کند:

مذکر: أَفْعَل

أَحْضَر

مونث: فَعْلَاء

حَضْرَاء

شَرِيف، شِجَاع، نُجَس و ...

۲- غیر ثلاثی مجرد

ب) فعل بر خالی شدن، پر شدن، حرارت باطنی، سردی درونی دلالت کند:

مذکر: فَعْلَان

عَطْشَان

مونث: فَعْلَى

عَطْشَى

بر وزن اسم فاعل و اسم مفعول، البته به معنی ثبوتی

مُقِيم

مُسْتَقِيمُ الْفِكْرِ

جمیل

جَمِيلَةٌ

جَمِيلٌ

جَمِيلَاتَانِ

جَمِيلَانِ

جَمِيلَاتٌ

جَمِيلُونَ

اسم مبالغه

اسم مبالغه

اسمی که بر زیاد بودن صدور فعل، یا وصفی دلالت می کند.

تَوَاب

طریقه ساخت

اوزان اسم مبالغه

از ثلاثی مجرد

- ۱- فَعِل حَذِر
- ۲- فَعِيل نَصِير
- ۳- فَعُول صَدُوق
- ۴- فَعِيل شَرِير
- ۵- مِفْعَل مِدْعَس
- ۶- مِفْعَال مِفْضَال
- ۷- مِفْعِيل مَسْكِين
- ۸- فُعَال عَجَاب
- ۹- فُعَال حُسْنَان
- ۱۰- فُعَالَة هُمَزَة
- ۱۱- فَيْعُول قَيُّوم
- ۱۲- فُوعُول قُدُّوس
- ۱۳- فَلَوعُوت طَاعُوت
- ۱۴- فَاعُول فَارُوق
- ۱۵- فَاعِلَة رَاوِيَة

از ثلاثی مزید باب افعال

أَدْرِك يُدْرِك دَرَاك

نکات
ساخت اسم مبالغه

اسم تفصیل